

De subjectiviteit van 'Plaagdieren'

Sommige dieren zijn lastig, andere dieren zijn nuttig, bijvoorbeeld omdat ze lastige dieren opeten. Dieren die dieren eten die lastige dieren eten zijn niet nuttig. Wanneer zijn dieren nu lastig en wanneer juist nuttig?

Lastig en nuttig zijn subjectieve termen die door mensen bedacht zijn en vaak ook vanuit een menselijk perspectief bekeken worden. In de natuur bestaan lastige en nuttige dieren niet. In de natuur bestaan 'niches' en niches worden ingenomen door deze dieren.

Een niche is de positie van een organisme binnen zijn omgeving en bestaat uit het habitat en de activiteitsperiode waarin en de grondstoffen waarvan het organisme leeft. Elke omgeving wordt gekenmerkt door verschillende factoren, zoals bijvoorbeeld temperatuur en luchtvochtigheid. Simpel gezegd geldt dat wanneer de waarden van deze omgevingsfactoren binnen de tolerantiegrenzen van een organisme vallen, het organisme daar kan voorkomen en voortbestaan.

Zodra nieuwe niches tot stand komen, zoals door de evolutie gezien recente ontwikkeling van menselijke bebouwing met vooral in de laatste jaren bijna subtropische omstandigheden, worden deze vaak snel ingenomen door dieren. Denk bijvoorbeeld aan de boommier in vochtig bouwhout of overwinterende vleermuizen in de spouwmuur. Wanneer deze dieren concurreren met voor mensen bestemde grondstoffen, slecht zijn voor de gezondheid of een stigmatisch effect hebben, worden ze snel als lastig beschouwd.

Dit is het geval bij 'plaagdieren'; dieren die in staat zijn hun vaak door mensen gecreëerde niches met succes in te nemen. Door het overlappen van hen niche en de niche van de mens, komen beide partijen met regelmaat in

contact met elkaar. Dit tot ontevredenheid van ten minste één van deze partijen: de mens.

Een voorbeeld van deze interacties is die met tropische mieren, die als een goed getraind leger in mars de suikerkristallen uit het keukenkastje wegroven. Om maar niet te spreken over de groene aasvlieg, deze smerige groene brommers vervuilen het vlees dat in de mensenkeuken ligt te wachten tot het gebakken wordt en zijn verschrikkelijk irritant als ze in de zomer massaal uit de opgetrokken afvalcontainer gevlogen komen. Of spinnen, met hun veel te veel enge, lange dunne, harige pootjes die 's avonds in het donker als een schim in je ooghoek door de kamer heen scheuren.

Gelukkig zijn er ook voorbeelden van goede interacties tussen de mens en deze soorten. Sommigen gebruiken deze dieren als modellen en weten als geen ander de schoonheid ervan weer te geven in foto's. Een mooi voorbeeld daarvan zullen we u tonen in het volgende nummer van Dierplagen Informatie. Anderen houden tropische mierenkolonies als huisdieren en gebruiken ze als voorlichtingsmateriaal om kinderen over mieren en natuur te leren, terwijl weer anderen vol lof spreken over spinnen in huis en hun rol in het ecosysteem. Of wat dacht je van mensen die larven van groene vleesvliegen gebruiken als therapie voor menselijke wondgenezing? Zo zie je maar dat ook lastige dieren erg nuttig kunnen zijn, je moet er alleen de juiste niche voor creëren!

Benieuwd naar wie de hierboven beschreven personen zijn? Lees snel verder in deze editie van Dierplagen Informatie.